

Petra van der Horst over het LSA-manifest

‘Hoe gaan we om met diversiteit in de wijk?’

Wat vindt Petra van der Horst (directeur van Koepel Adviesraden Sociaal Domein) van het manifest van LSA Bewoners (zie pagina 18-23)? ‘Hartstikke goed wat er staat, maar het gaat te weinig over de diversiteit in de buurt en hoe we daaraan gaan werken.’

Petra van der Horst: ‘Op zichzelf vind ik het pleidooi om te investeren in wijken heel goed. Alle dingen die de LSA noemt in het manifest, kan ik onderschrijven. Er wordt gesproken over “gelijkwaardig partnership”, over “de wijk” en over “de woningcorporatie”. Dat de wijk de plek is waar je aan sociale vraagstukken moet werken, is helder, dat lees ik tussen de regels door in het manifest.’

Ik voel een ‘maar’ aankomen?

‘Maar wat ik erin mis, is aandacht voor het feit dat er tussen groe-

pen burgers ongelijkwaardigheid is en soms zelfs tegenstrijdige belangen zijn. Het gevolg daarvan is dat de buurt of wijk niet voor iedereen een veilige plek is. Buren en wijkbewoners realiseren zich onvoldoende dat gelijkwaardigheid niet alleen gaat over een gelijkwaardige positie als wijkbewoners tegenover de instituties, maar ook als wijkbewoners ten opzichte van elkaar. Ik ben de laatste jaren heel veel bezig geweest met stigma in de wijk rond mensen met een kwetsbaarheid, die een rugzakje hebben of anders zijn. Daar zie je ook dat een deel van de mensen niet actief is in de wijk

‘Wat ik mis, is aandacht voor het feit dat er tussen groepen burgers ongelijkwaardigheid is en soms zelfs tegenstrijdige belangen zijn’

Petra van der Horst. Foto: Goedele Monnens.

omdat men zich er niet thuis of veilig voelt, omdat men anders is. 'Ik mis die aandacht voor het feit dat er in de wijken ook ongelijkwaardigheid is tussen mensen. Wil je dat wijken plekken zijn waar initiatieven gebeuren en dingen tot bloei komen, dan kun je er niet onderuit om ook aandacht te besteden aan de diversiteit en de ongelijkwaardigheid.

'Ik vind het iets te optimistisch gedacht dat welzijnswerkers en woningcorporaties wel weten wat er moet gebeuren in de buurten en wijken mits ze maar in de juiste positie worden gebracht. Ik zie namelijk dat corporaties soms nog huiveren voor mensen met een geestelijke problematiek, en ik zie welzijnswerkers huiveren voor mensen die dakloos zijn. Dit heeft te maken met een gebrek aan kennis en ervaring hoe om te gaan met deze groepen kwetsbare

inwoners en de reactie van de andere buurtbewoners daarop. Dus de *power* aan de wijk geven: hartstikke goed, maar dat betekent niet dat alles meteen opgelost is, want er zijn groepen die geen gelijkwaardige positie hebben en waar wijkbewoners en professionals zich evenmin van harte mee verbinden.'

Wat zou u graag zien gebeuren?

'Dat er in de wijk echt gewerkt gaat worden aan het gevoel van "We zijn allemaal buurtbewoners, we hebben allemaal evenveel rechten in deze buurt." Dat gevoel ontbreekt nog wel eens, zoals ik zag toen ik met dak- en thuislozen werkte in Den Bosch. Bij burens leeft soms het idee dat sommige groepen – denk aan mensen met een rugzakje, mensen die arm zijn, een ggz-problematiek hebben of statushouders zijn – minder rechten zouden hebben dan zichzelf. Er is sprake van een hiërarchie bij buurt- en wijkbewoners – er is nog heel veel te winnen om te werken aan gelijkwaardigheid in de buurt, aan elkaar leren kennen, en begrip hebben voor elkaar. 'Dus als ik in het manifest lees dat er een kloof is tussen de systeemwereld en de leefwereld, laten we ons dan ook realiseren dat er in de wijk groepen zijn wier leefwereld totaal verschillend is. Daar is ook een kloof te overbruggen.'

Bent u zelf geïnterviewd voor dit manifest?

'Nee. Mijn indruk is dat er vooral mensen betrokken zijn geweest uit de fysieke wereld. Het gaat over zeggenschap in de buurt, over wat waar gebeurt. Maar zeggenschap is slechts één ding. Het gaat ook over meedoen in de buurt, dus niet alleen over fysieke processen of een leefbare wijk, maar ook over je thuis voelen in de wijk. Ik proef dat het vooral gaat over je recht om invloed te hebben op wat er gebeurt in je buurt of wijk. Dat gaat te weinig over de buurt als een plek waar je je thuis voelt.'

Misschien zou daar een volgend manifest over moeten gaan?

'Ja, dat de wijk wordt neergezet als de plek waar iedereen zich thuis of veilig of welkom of betrokken voelt. Ik heb nu de indruk dat het erg gaat over je invloed op je fysieke omgeving of wat er gebeurt en over je rechten. Maar het zou ook moeten gaan over de gemeenschapszin of de community. Daar is nog heel veel in te doen, en dat heeft dus te maken met kennis en acceptatie van het anders-zijn.'

In 2020 zei u in ons blad: 'Die vrouw met dementie blijft in de wijk. En nu?'

'Exact. En dat los je niet alleen op met inwoners meer rechten geven. Dan is ook gemeenschapszin nodig, naar elkaar omkijken, elkaar begrijpen, accepteren dat er verschillen zijn. Daar is nog veel in te winnen en dat lees ik iets te weinig in het manifest: hoe gaan we om met diversiteit in de wijk en hoe gaan we daaraan werken?' ▲